



Na osnovu člana 34. stav 1. tačka 1.1, i člana 65. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/od 16. avgusta 2010), kao i na osnovu člana 8. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu (Službeni list Republike Kosovo br. 12/ od 13. maja 2013), Odbor Centralne banke, na sednici održanoj 24. juna 2019. godine, usvojio je ovu:

UREDBU O LICENCIRANJU, UREĐENJU I NADGLEDANJU OPERATORA PLATNOG SISTEMA

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Cilj i delokrug

1. Cilj ove uredbe je utvrđivanje uslova, zahteva i procedura prema kojima se licenciraju operatori platnog sistema za rad na Kosovu.
2. U cilju osiguranja stabilnosti, efikasnosti i bezbednosti platnog sistema, ova uredba utvrđuje uslove i primenjive standarde za delatnost operatora platnog sistema.
3. Ova uredba takođe utvrđuje sredstva i procedure prema kojima će CBK vršiti svoje regulatorne i nadzorne nadležnosti.
4. Ova uredba se primenjuje za sva lica koja apliciraju za licenciranje u CBK za operatore platnog sistema, kao i za svakog operatora platnog sistema koji trenutno posluju na Kosovu.

Član 2

Definicije

1. Svi pojmovi u ovoj uredbi imaju isto značenje sa definisanim pojmovima u članu 2. Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu i/ili kao što je utvrđeno u nastavku za potrebe ove Uredbe:
 - 1.1. **CBK** – Centralna banka Republike Kosovo;
 - 1.2. **Direktor** – znači svako imenovano lice od strane akcionara, da bude član Upravnog odbora operatora platnog sistema.

- 1.3. **Nezavisni direktor** – znači direktor koji nije akcionar, i koji je nezavisan od višeg menadžmenta ili pojedinaca koji su povezani za višim menadžmentom. Pojedinaac koji je povezan za potrebe ovog stava znači svaki pojedinac koji ima najmanje jedan od sledećih odnosa sa operatorom platnog sistema:
- 1.3.1. svaki viši menadžer;
 - 1.3.2. svako lice koje je povezano sa višim menadžerom, brakom ili krvni srodnik do pobočne linije.
- 1.4. **Viši menadžer** – izvršni direktor, glavni službenik za operacije, glavni službenik za rizik, i svako drugo lice koje:
- 1.4.1. izveštava direktno odboru ili učestvuje ili ima ovlašćenja da učestvuje u glavnim funkcijama kreiranja politike operatora platnog sistema, i/ili
 - 1.4.2. je imenovano kao viši menadžer od strane CBK-a.
- 1.5. **Učesnici** – stranka koja je utvrđena/priznaje se u pravilima operatora platnog sistema kao prihvatljiva strana za razmenu, kliring i poravnanje preko platnog sistema sa drugim učesnicima, direktno ili indirektno. Direktni učesnik je učesnik u jednom sistemu, koji je odgovoran za poravnanje svojih uplata, svojih klijenata ili indirektnih učesnika u čije ime deluje.
- 1.6. **Operator sistema** – subjekat koji je odgovoran za rad i/ili upravljanje platnim sistemom, kliring ili poravnanje hartija od vrednosti.
- 1.7. **Platni sistem ili sistem** – operator platnog sistema.

POGLAVLJE II LICENCIRANJE OPERATORA PLATNOG SISTEMA

Član 3 Principi licenciranja

1. Kao što je utvrđeno u Zakonu o platnom sistemu, nijedno lice ne može poslovati kao operator platnog sistema bez prethodnog licenciranja od strane CBK-a, prema definicijama Zakona o platnom sistemu i ovoj Uredbi.
2. CBK je jedini odgovorni organ za licenciranje operatora platnog sistema.
3. Uslovi za licenciranje operatora platnog sistema, koji su utvrđeni u ovoj uredbi ne primenjuju se za platne sisteme kojima upravlja CBK.

Član 4

Operatori platnog sistema

1. Operator platnog sistema je pravno lice koje je registrovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, koje je licencirano od strane CBK-a, prema definicijama Zakona o platnom sistemu i ove uredbe, za rad i upravljanje platnim sistemom u Republici Kosovo.
2. Operator platnog sistema može da bude samo:
 - 2.1. CBK;
 - 2.2. Licencirane banke od strane CBK-a;
 - 2.3. NBFi koje su registrovane od strane CBK-a za vršenje delatnosti izdavanja elektronskog novca i/ili usluga plaćanja; i
 - 2.4. Akcionarska društva ili Društva sa ograničenim odgovornostima, koja su osnovana prema Zakonu o privrednim društvima u Republici Kosovo, i koje su licencirane od strane CBK-a u tu svrhu.

Član 5

Agent za poravnanje

Agent za poravnanje može da bude samo CBK ili neka licencirana banka od strane CBK-a da posluje na Kosovu.

Član 6

Učesnici u platnom sistemu

1. Učesnici u platnom sistemu mogu a budu:
 - 1.1. CBK;
 - 1.2. Licencirane banke od strane CBK-a;
 - 1.3. NBFi koje su registrovane od strane CBK-a za vršenje delatnosti izdavanja elektronskog novca i/ili usluga plaćanja;
 - 1.4. Vladine institucije;
 - 1.5. Penzijski fondovi; i
 - 1.6. Operatori drugih infrastruktura finansijskog tržišta, koji su licencirani ili upravljani od strane CBK-a.
2. Navedeni subjekti u stavu 1. ovog člana mogu biti direktni ili indirektni učesnici u platnom sistemu.

Član 7

Uslovi za učešće u platnom sistemu

1. Pravila za pristup učesnicima u platnom sistemu, koja će biti utvrđena u pravilima platnog sistema od strane operatora, moraju biti objektivna, nediskriminatorna, srazmerna i ne treba da ometaju veći

pristup nego što je potreban u cilju zaštite od specifičnih rizika, kao što su rizik poravnanja, operativni rizik i rizik poslovanja za zaštitu finansijske i operativne stabilnosti platnog sistema.

2. Platni sistemi ne treba da nametnu učesnicima, korisnicima usluga plaćanja ili drugim platnim sistemima, bilo koji od sledećih uslova:
 - 2.1. Ograničenja za učešće u drugim platnim sistemima;
 - 2.2. Ograničenja na osnovu statusa institucije;
3. Odredbe stava 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se za:
 - 3.1. Platne sisteme koji su utvrđeni od strane CBK-a od systemske važnosti;
 - 3.2. Platne sisteme koji se sastoje isključivo od učesnika koji pripadaju jednoj grupi.
4. Za potrebe tačke 2.1 stava 2. ovog člana i kada se ne primenjuje stav 3. ovog člana, ukoliko jedan učesnik određenog sistema dozvoljava pružaocu usluga plaćanja, koji nije učesnik u sistemu za izvršenje naloga za prenos preko sistema, učesnici treba da pružaju istu mogućnost na objektivan, srazmeran i nediskriminatorni način drugim pružaocima usluga plaćanja u skladu sa stavovima 1. i 2. ovog člana.

Član 8

Uslovi za kapital

1. Operator platnog sistema treba da ima dovoljne finansijske resurse za odgovarajuće vršenje svojih funkcija i za siguran, održiv i efikasan rad relevantnog sistema;
2. Minimalni iznos zahtevanog kapitala za licenciranje, kojeg operatori sistema plaćanja treba da imaju je dvesta hiljada (200,000) evra.
3. Pored osnivačkog kapitala, koji je utvrđen u stavu 2. ovog člana, operator platnog sistema treba da ima dodatni fond za početne troškove, sa pokrivanje troškova osnivanja, funkcionisanja i upravljanja, koji u svakom slučaju ne treba da bude manji od dvadeset odsto (20%) osnivačkog kapitala, koji je utvrđen u stavu 2. ovog člana.
4. Operator platnog sistema je u obavezi da najmanje 50% kapitala utvrđenog u stavu 2. ovog člana, drži u gotovini blokirano kao oročeni depoziti u bankovnom računu u licenciranim bankama od strane CBK-a.
5. U cilju ispunjenja obaveza operatora platnog sistema, oročeni depoziti prema stavu 4. ovog člana treba da budu u prihvatljivom obliku za CBK i treba da utvrđuju CBK kao jedinog korisnika, koji se mogu izvršiti samo u slučaju likvidacije operatora platnog sistema, uz prethodno odobrenje CBK-a.
6. Isplata kapitala u skladu sa stavovima 2. i 3. ovog člana i svaki njegov naknadni dodatak treba da bude izvršena u gotovini i praćena dostavom informacija od strane CBK, u vezi sa izvorom ovog kapitala i bankarskog dokumenta koji potvrđuje isplatu kapitala, kao što je utvrđeno u članu 9. stav 3. tačka 3.3 i 3.4 ove uredbe.

7. CBK ima pravo da zahteva objašnjenja i vrši dalje provere u vezi sa izvorom/ima stvaranja fondova, koji će služiti kao početni kapital ili kao naknadni dodatak.
8. Izvori kapitalnih fondova treba da budu zakoniti i ne treba da proisteknu od zajmova od strane javnosti, kredita i/ili drugih fondova, čije je poreklo nezakonito.

Član 9

Aplificiranje za licencu za rad platnog sistema

1. Subjekti koji nameravaju da osnivaju operatora platnog sistema treba da podnesu CBK-u aplikaciju za izdavanje licence za operatora platnog sistema.
2. Aplikacija se potpisuje od strane akcionara ili njegovog/njihovog pravnog zastupnika, i dostavlja se CBK-u, uz fizičko prisustvo predloženog akcionara ili predstavnika akcionara operatora platnog sistema. Aplikaciju treba dostaviti zajedno sa kompletnom dokumentacijom koja se zahteva Zakonom o platnom sistemu i ovom Uredbom.
3. Zahtev za licenciranje operatora platnog sistema treba da bude u pismenom obliku, praćen obrascima prema formatu CBK-a, i treba da obuhvata sledeću dokumentaciju/informaciju:
 - 3.1. Dokumenta podnosioca aplikacije (statut i/ili akt o osnivanju);
 - 3.2. Uverenje o registraciji poslovanja;
 - 3.3. Spisak akcionara i akcionara korisnika aplikacije, navodeći ime, nacionalnu pripadnost, adresu, poslovni i profesionalni istorijat za poslednjih deset (10) godina, kao i relevantno posedovanje akcija zajedno sa sledećom dokumentacijom (za glavne akcionare):
 - 3.3.1. Za akcionare koji su organizovani kao privredna društva (pravna lica i/ili fizička lica) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima:
 - 3.3.1.1. statut i dokumentacija registracije poslovanja (za strana pravna lica – ekvivalentni akti/pravno ekvivalentni akti u skladu sa stranim zakonodavstvom/jurisdikcijom);
 - 3.3.1.2. odluka organa za donošenje odluka pravnog lica i/ili fizičkog lica, koje je organizovano kao privredno društvo za učešće u kapitalu;
 - 3.3.2. Za fizička lica, koja nisu organizovana kao privredna društva:
 - 3.3.2.1. lična isprava, izdata od strane države, čiji je državljanin predloženi akcionar, i tačna adresa stanovanja; i
 - 3.3.2.2. spisak poslovanja u kojima ima učešće, uverenja registracije poslovanja za svaki slučaj, kao i podaci o nekom slučaju insolventnosti i/ili stečaja;
 - 3.3.3. sledeće potvrde izdate od strane nadležnih organa u skladu sa jurisdikcijom gde akcionar ima boravište:
 - 3.3.3.1. da osoba nije krivično gonjena;

- 3.3.3.2. da se osobi ne sudi za krivično delo;
 - 3.3.3.3. da osoba nije osuđena za krivično delo;
 - 3.3.3.4. iz Komore javnih izvršitelja, da osoba nije u procesu prinudnog izvršenja za neizmirene imovinske obaveze.
 - 3.3.3.5. da osoba nema lični dosije stečaja, diskvalifikacije iz vršenja profesije ili prošlu ili sadašnju uključenost u funkciji menadžera bilo koje korporacije ili drugog preduzetničkog organa, koji podleže procedurama insolventnosti;
 - 3.3.3.6. saglasnost/ovlašćenje koje dozvoljava CBK-u proveru krivične prošlosti i pribavljanje drugih informacija u vezi sa dostavljenim informacijama;
 - 3.3.3.7. zahtevana dokumenta prema ovom stavu, treba da budu izdata ne ranije od 3 (tri) meseca od dana apliciranja u CBK.
- 3.4. Iznos založenog kapitala podnosioca aplikacije, uključujući dokaz o uplati kao i dokumentaciju za njegov izvor;
- 3.4.1. javnobeležnička izjava akcionara o izvoru isplaćenog kapitala i da izvor ovog kapitala nije javni zajam, kredit i/ili drugi fondovi, čije je poreklo nezakonito;
 - 3.4.2. za akcionare pravna lica i/ili fizička lica, koja su organizovana kao privredna društva, javnobeležnička izjava akcionara o izvoru početnog isplaćenog kapitala i za svaki njegov dodatak tokom obavljanja delatnosti, praćena sledećom dokumentacijom:
 - 3.4.2.1. dokaz o izvoru stvaranja kapitala, kao što je izveštaj eksternog nezavisnog revizora, godišnji finansijski izveštaji, pokloni ili drugi izvori koji su namenjeni za kupovinu akcija podnosioca aplikacije;
 - 3.4.2.2. potvrda izdata od nadležnih organa, koja daje podatke o bilansu pravnog lica i za ispunjavanje poreskih obaveza;
 - 3.4.3. za akcionare fizička lica, javnobeležnička izjava akcionara o izvoru početnog isplaćenog kapitala i za svaki njegov dodatak tokom obavljanja delatnosti, praćena sledećom dokumentacijom:
 - 3.4.3.1. dokaz o izvoru stvaranja kapitala, kao što su kupovina ili prodaja, pokloni, zarade, monetarni depoziti u bankama ili druge potvrde o izvoru stvaranja kapitala;
 - 3.4.3.2. potvrde koje dokazuju ispunjavanje poreskih obaveza;
 - 3.4.3.3. doprinosi za kapital operatora platnog sistema ne treba da proističu od javnog zajma, bankarskih kredita kao i drugih sredstava, čije je poreklo nezakonito.
 - 3.4.4. dokaz iz banke da je subjekat isplatio/blokirao, na računu blizu njega, iznos zahtevanog kapitala.
- 3.5. Biznis plan za prvih pet (5) godina rada platnog sistema gde se pokazuje sposobnost subjekta za ispunjavanje organizacionih i tehničkih zahteva, osoblja i drugo, u cilju sigurnog rada

platnog sistema. Biznis plan treba da se odnosi na podatke za planirane aktivnosti operatora platnog sistema, i treba da sadrži:

- 3.5.1. plan za ekonomski razvoj i koncept aktivnosti subjekta, koji treba da se zasniva na realnim procenama i da opravdava sposobnosti subjekta za korišćenje tehničkih i finansijskih resursa, kao i sisteme i procedure na takav način da garantuju normalno i održivo funkcionisanje delatnosti, za koju subjekat traži licenciranje.
 - 3.5.2. projekciju finansijskog stanja podnosioca aplikacije za licenciranje operatora platnog sistema za prvih 5 (pet) godina vršenja svojih delatnosti nakon licenciranja (projektovani finansijski izveštaji);
 - 3.5.3. analizu rizika kojem je subjekat i/ili drugi učesnici izloženi ili mogu biti izloženi u budućnosti, principi i mere za upravljanje rizicima;
 - 3.5.4. opis tehničke opreme i neophodnih resursa za obavljanje delatnosti, uključujući ovde odgovarajuće računarske sisteme, informatiku, računovodstvo i registraciju;
 - 3.5.5. informacije o lokaciji, u kojoj subjekat planira da sprovodi aktivnosti, odgovarajuću opremu, kao i bezbednosne mere za njihovo skladištenje; i
 - 3.5.6. opis organizacione strukture.
- 3.6. Predlog i pravila platnog sistema, koja su utvrđena u Zakonu o platnom sistemu, i u članu 10. ove uredbe.
 - 3.7. Ugovor o učešću u sistemu između operatora i učesnika u platnom sistemu, preko koje učesnik prihvata uslove rada tog sistema, koji proizvodi pravne efekte kada operator sistema dobija licencu od strane CBK-a, ili nacrt ugovora, gde se navodi da će strane sklopiti ugovor čim operator sistema dobija licencu od CBK-a.
 - 3.8. Opis sistema za interno upravljanje i kontrolu, kao i opis upravljanja rizikom;
 - 3.9. Ime, nacionalna pripadnost, prebivalište stručna sprema i radno iskustvo direktora ili višeg menadžera operatora platnog sistema, koji treba da budu praćeni sledećom dokumentacijom:
 - 3.9.1. odluka o imenovanju od strane organa za donošenje odluka;
 - 3.9.2. lična isprava;
 - 3.9.3. dokaz o visokom obrazovanju;
 - 3.9.4. sledeće potvrde izdate od nadležnih organa, u skladu sa zakonodavstvom prebivališta direktora, viših menadžera i (ako je primenjivo) pravnog zastupnika;
 - 3.9.4.1. da osoba nije krivično gonjena;
 - 3.9.4.2. da se osobi ne sudi za krivično delo;
 - 3.9.4.3. da osoba nije osuđena za krivično delo;
 - 3.9.4.4. iz Komore javnih izvršitelja, da osoba nije u procesu prinudnog izvršenja za neizmirene imovinske obaveze.

- 3.9.4.5. da osoba nema lični dosije o stečaju, diskvalifikaciji iz vršenja profesije ili prošlu ili sadašnju uključenost u funkciji menadžera bilo koje korporacije ili drugog preduzetničkog organa, koji podleže procedurama insolventnosti;
 - 3.9.4.6. potvrde koje dokazuju ispunjavanje poreskih obaveza;
 - 3.9.4.7. saglasnost/ovlašćenje koje dozvoljava CBK-u proveru krivične prošlosti i pribavljanje drugih informacija u vezi sa dostavljenim informacijama;
 - 3.9.4.8. zahtevana dokumenta prema ovom stavu, treba da budu izdata ne ranije od 3 (tri) meseca od dana apliciranja u CBK.
- 3.10. Spisak planiranih tarifa za pružanje proizvoda i usluga;
 - 3.11. Dokaz o uplati tarife za apliciranje;
 - 3.12. Dodatne informacije ako to CBK smatra razumnim.

Član 10

Pravila upravljanja platnim sistemom

- 1. Pravila operatora za upravljanje platnim sistemom obuhvataju:
 - 1.1. Moguće učesnike u platnom sistemu na osnovu aktivnosti koje oni sprovode;
 - 1.2. Uslove za učešće u platnom sistemu;
 - 1.3. Organizacionu strukturu i glavne odgovornosti za svaku funkciju ili organizacionu jedinicu;
 - 1.4. Sisteme i procedure za identifikaciju, upravljanje, kontrolu i prijavljivanje rizika, kada su operator sistema ili učesnici izloženi ili mogu biti izloženi u budućnosti;
 - 1.5. Sisteme i mehanizme interne revizije, administrativne i računovodstvene procedure, koje obuhvataju metode i sredstva za efektivno praćenje i kontrolu rizika, uključujući ovde i rizik korišćenja sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - 1.6. Mere koje osiguraju kontinuitet i održivost pružanja sistemskih usluga;
 - 1.7. Procedure ili mere za izbegavanje ili rešavanje mogućih sukoba interesa koji mogu nastati tokom vršenja delatnosti;
 - 1.8. Opis organizovanja i upravljanja informacionim sistemom, uključujući način skladištenja i zaštite informacija i ličnih podataka učesnika ili drugih zainteresovanih subjekata za uključivanje u sistem;
 - 1.9. Radna pravila sistema;
 - 1.10. Ugovor ili nacrt ugovora sa učesnicima, u skladu sa članom 9. Stav 3.7 ove Uredbe, koji sadrži opšta pravila i standardne procedure za kliring i/ili izvršenje prenosa. Podnosilac aplikacije treba da dostavlja najmanje tri ugovora ili nacrt ugovora, potpisanim sa tri učesnika;

- 1.11. Opšte kriterijume za prijem, izuzimanje i nadzor nad učesnicima, kao i prava i obaveze strana;
- 1.12. Utvrđivanje agenta za poravnanje i način garantovanja neopozivosti naloga za prenos;
- 1.13. Način prijema naloga za prenos, kao i njegov oblik i strukturu;
- 1.14. Način prijema, kao i oblik i strukturu informacije o prenosu na računima poravnanja;
- 1.15. Vremenske rokove prijema naloga za prenos, kao i utvrđivanje trenutka kada se nalog za prenos smatra unetim u platnom sistemu;
- 1.16. Utvrđivanje trenutka kada se nalog za prenos smatra neopozivim od strane platnog sistema;
- 1.17. Metode koje garantuju sredstva za poravnanje naloga za prenos primljenih u sistemu;
- 1.18. Bilo koje drugo pravilo koje CBK može zahtevati.

Član 11

Procedure i rokovi za razmatranje aplikacije

1. U roku od 90 dana od dana prijema aplikacije, CBK razmatra primljenu dokumentaciju i obaveštava pismeno podnosioca aplikacije, da li je dokumentacija kompletna ili nije.
2. Ukoliko dostavljena dokumentacija nije kompletna i/ili ne ispunjava uslove utvrđene u ovoj Uredbi, CBK će obavestiti podnosioca aplikacije o nedostacima ili o neusklađenostima sa odredbama ove uredbe zajedno sa zahtevom za dodatne informacije ili dokumenta koja se zahtevaju. Rok za dostavljanje dodatnih informacija ili dokumenata je najkasnije 90 dana od dana obaveštenja iz ovog stava.
3. Ako su dodatno zahtevane informacije ili dokumenta iz stava 2. ovog člana dostavljena u roku, CBK će obavestiti stranku da je aplikacija kompletna.
4. CBK prekida procedure razmatranja aplikacije na licenciranje ako zahtevani podaci i/ili dokumentacija za licenciranje nije dopunjena od strane podnosioca aplikacije u roku od 90 dana od dana obaveštenja iz stava 2. ovog člana. U slučaju prekida procedure razmatranja aplikacije za licenciranje, CBK će obavestiti stranku pismenim putem.
5. CBK donosi odluku kojom odobrava ili odbija licenciranje kao operator platnog sistema u roku od 90 dana od dana obaveštavanja podnosioca aplikacije da je aplikacija za licenciranje kompletna. Za donošenu odluku, CBK će obavestiti podnosioca aplikacije pismenim putem. Uz obostrani dogovor između CBK-a i podnosioca aplikacije, rok za donošenje odluke prema ovoj tački, može se produžiti za još 90 dana.
6. Tokom perioda razmatranja aplikacije CBK može zahtevati dodatne informacije ili određene promene/ispravke kada se to smatra razumnim.
7. CBK može vršiti inspeksijski nadzor nad kancelarijama u kojima se obavljaju delatnosti operatora, u cilju provere ispunjavanja uslova za njihovo obavljanje.

Član 12

Uslovi za odobrenje ili odbijanje licence

1. CBK donosi odluku o odobrenju licence samo kada utvrdi da operator platnog sistema ispunjava uslove i kriterijume utvrđene Zakonom o platnom sistemu, kao i ovom Uredbom.
2. CBK odbija odobrenje licence kada se ne ispune kriterijumi i uslovi utvrđeni Zakonom o platnom sistemu i ovom Uredbom, i takođe ako su prilikom apliciranja iznete lažne informacije.
3. U roku od 15 (petnaest) radnih dana od dana donošenja odluke, CBK obaveštava subjekat u vezi sa odlukom o dodeli licence ili obaveštava ga pismenim putem o odbijanju njenog izdavanja, praćeno odgovarajućim razlozima.
4. U slučaju odbijanja licence od strane CBK-a, podnosilac aplikacije ima pravo da ponovo podnese zahtev za licenciranje kao operator platnog sistema.

Član 13

Karakteristike licence

1. Licenca se odobrava na neodređeno vreme i nije prenosiva.
2. Operator platnog sistema počinje svoju delatnost u roku od 12 (dvanaest) meseci od dana obaveštenja za licenciranje. Ako u okviru ovog roka ne počinje delatnost, licenca postaje nevažeća. Operator platnog sistema može ponovo aplicirati za licenciranje.
3. Uverenje licence za operatora platnog sistema izdaje se u skladu sa Uredbom o izdavanju uverenja licenciranja ili registracije finansijskih institucija.
4. Pre nego što počinju sa obavljanjem delatnosti, operatori platnog sistema treba da obaveste CBK o obavljenim pripremama i o spremnosti za početak obavljanja delatnosti, za uspostavljanje odgovarajućih prostorija i infrastrukture za obavljanje delatnosti, uključujući i instaliranje operativnog sistema informacione tehnologije.

Član 14

Tarifa za apliciranje i nadzor

1. Subjekt koji aplicira za licencu operatora platnog sistema treba da uplaćuje tarifu za apliciranje, prema utvrđenom iznosu od strane CBK-a. Isplaćena tarifa se ne refundira i u slučaju odbijanja zahteva za registraciju.
2. Nakon licenciranja u CBK, operator platnog sistema treba da isplaćuje tarifu za nadzor prema utvrđenim iznosima od strane CBK-a za nebankarske finansijske institucije koje obavljaju delatnosti plaćanja.

Član 15

Registar

1. CBK vodi javni registar licenciranih operatora platnog sistema.
2. Registar treba da sadrži sledeće informacije:
 - 1.1. Naziv, adresu sedišta i kontakt podatke;
 - 1.2. Broj uverenja licence, izdate od strane CBK-a;
 - 1.3. Jedinstveni identifikacioni broj;
 - 1.4. Aktivnosti za koje je operator licenciran;
 - 1.5. Opoziv izdate licence ili prekid poslovnih aktivnosti.
2. Registar iz gornjih stavova biće otvoren za javnost i treba redovno da se ažurira.

Član 16

Opoziv ili suspenzija licence

1. CBK može opozvati ili suspendovati licencu ako operator platnog sistema:
 - 1.1. nije počeo sa pružanjem usluga u roku od dvanaest (12) meseci od dana licenciranja;
 - 1.2. prekinuo pružanje usluga za period od više od jednog (1) meseca;
 - 1.3. uzeo licencu putem lažnih izjava ili putem bilo kojeg drugog nezakonitog sredstva;
 - 1.4. ne sprovodi kontinuirano primenjive uslove za licencu;
 - 1.5. postoje pouzdani podaci da su akcionari, direktori i/ili viši menadžeri uključeni u aktivnostima pranja novca ili finansiranja terorizma;
 - 1.6. kršio bilo koju zakonsku odredbu, naredbu ili uredbu CBK-a, ili bilo koji uslov ili ograničenje, koje se nadovezuje da izdatom licencom od strane CBK-a, i nakon upozorenja CBK-a;
 - 1.7. ne sprovodi izdat nalog od strane CBK-a, u skladu sa Zakonom o platnom sistemu;
 - 1.8. ulazi u postupak likvidacije;
 - 1.9. ugrožava finansijski sistema na Kosovu;
 - 1.10. nije više od javnog interesa ili u interesu učesnika u sistemu;
 - 1.11. ne pruža sigurnost učesnicima za vršenje sigurnih usluga plaćanja;
 - 1.12. zahteva opoziv ili suspenziju licence, u slučaju suspenzije, kada CBK odlukom utvrđuje rok suspenzije.
2. Licenca operatora platnog sistema biće opozvana odlukom CBK-a ako se procenjuje da je operator platnog sistema insolventan ili se razumno očekuje da će biti insolventan.
3. Za potrebe ovog člana „insolventan“ znači da operator platnog sistema ne plaća svoje obaveze ili iznos obaveza operatora platnog sistema premašuje iznos njegovih sredstava. Iznos sredstava,

obaveza i kapitala operatora platnog sistema utvrđuje se u skladu sa standardima procene i procedura, utvrđenih od strane CBK-a.

4. Odmah nakon donošenja odluke o opozivu ili suspenziju licence, CBK obaveštava dotičnog operatora sistema, i objavljuje obaveštenje na način koji CBK smatra odgovarajućim.

POGLAVLJE III TRANSAKCIJE ZA KOJE JE POTREBNO PRETHODNO ODOBRENJE

Član 17 Prethodna odobrenja

1. Transakcije operatora platnog sistema za koje je potrebno prethodno odobrenje CBK-a, su sledeće:
 - 1.1. izmene osnivačkog dokumenta i/ili statuta;
 - 1.2. spajanje/prisvajanje ili podela;
 - 1.3. povećanje akcionarskog kapitala;
 - 1.4. smanjenje akcionarskog kapitala;
 - 1.5. sve transakcije i aktivnosti u vezi sa akcionarskim kapitalom koje vode do izmene spiska akcionara, koji poseduju deset odsto (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili prava glasa u operatora platnog sistema;
 - 1.6. imenovanje direktora i viših menadžera;
 - 1.7. eksterni revizor;
 - 1.8. promena pravila platnog sistema;
 - 1.9. podugovaranje aktivnosti;
 - 1.10. raspodela dividende
2. CBK odobrava ili odbija, uz obrazloženje, zahtev za prethodno odobrenje određen prema stavu 1. ovog člana, u roku od trideset (30) dana od potpunog podnošenja zahteva, na osnovu dokumentacije utvrđene članom 18. ove uredbe.

Član 18 Zahtev u vezi dokumentacije za prethodno odobrenje

1. Operator sistema, da bi dobio prethodna odobrenja za transakcije utvrđene članom 17. stav 1. ove uredbe, podnosi pismeni zahtev CBK-u, praćen sledećom dokumentacijom:

- 1.1. o izmenama u osnivačkom dokumentu i/ili statutu:
 - 1.1.1. odluku organa za odlučivanje;
 - 1.1.2. osnivački dokumenat i/ili izmenjeni statut; kao i
 - 1.1.3. pismeno obrazloženje o izmeni osnivačkog dokumenta i/ili statuta.
- 1.2. o povećanju akcionarskog kapitala:
 - 1.2.1. ako se povećanje akcionarskog kapitala vrši iz njegovih internih izvora:
 - 1.2.1.1. izjavu u vezi izvora povećanja kapitala;
 - 1.2.1.2. izveštaj eksternog revizora operatora platnog sistema za prethodnu godinu; kao i
 - 1.2.1.3. poslednje finansijske izveštaje prijavljene CBK-u, koji potvrđuju adekvatnost ovih izvora unutar strukture kapitala NBFi-a.
 - 1.2.2. ako se povećanje akcionarskog kapitala vrši iz njegovih eksternih izvora, u tom slučaju se primenjuju zahtevi člana 9. stav 3.3 i 3.4 ove uredbe.
- 1.3. za smanjenje akcionarskog kapitala:
 - 1.3.1. odluku organa odlučivanja;
 - 1.3.2. izveštaj eksternog revizora za prethodnu godinu;
 - 1.3.3. opis uticaja ove promene na zahteve za kapitalom u skladu sa ovom uredbom;
 - 1.3.4. finansijski izveštaji koji prikazuju finansijsko stanje, ako bi se ova transakcija ostvarila; kao i
 - 1.3.5. pismeno obrazloženje o smanjenju akcionarskog kapitala.
- 1.4. za promenu vlasništva akcionara, koji poseduju deset odsto (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili prava glasa, potreban je:
 - 1.4.1. izveštaj akcionarskog društva o akcionarima koji su organizovani kao privredno društvo ili biografije individualnih akcionara prema formatu CBK-a;
 - 1.4.2. ime, nacionalnost, prebivalište i poslovni i profesionalni istorijat, tokom poslednjih deset (10) godina, podnosioca zahteva i svakog stvarnog vlasnika podnosioca zahteva koji bi, kao rezultat transakcije, indirektno dobio pet odsto (5%) ili više interesa kapitala kao i informacije/dokumentaciju traženu u članu 9. stav 3.3 ove uredbe;
 - 1.4.3. spisak privrednih društava u kojima predloženi vlasnici, uključujući stvarne vlasnike (kao što je gore opisano), imaju učešće, precizirajući nivo takvih učešća i registrovane adrese ovih privrednih društava;
 - 1.4.4. za svako privredno društvo, revidirani finansijski izveštaji (revidirani ako je primenjivo) za poslednje tri (3) godine;
 - 1.4.5. izvor i iznos sredstava koja se koriste u vršenju prisvajanja kao što je utvrđeno u članu 9. stav 3.4 ove uredbe; kao i

- 1.4.6. overen ugovor, potpisan o promeni vlasništva nad akcijama.
- 1.5. za imenovanje direktora i viših menadžera, potrebna je:
 - 1.5.1. dokumentacija iz člana 9. stav 3. tačka 3.9 ove uredbe.
- 1.6. za imenovanje eksternog revizora potreban je:
 - 1.6.1. predlog operatora platnog sistema za imenovanje spoljnog revizora;
 - 1.6.2. program revizije;
 - 1.6.3. opis korišćenja izvora tokom službe revizije;
 - 1.6.4. pismo o angažmanu eksternog revizora ili ugovor o pruženoj usluzi;
 - 1.6.5. dokumenat koji potvrđuje dovoljno iskustvo eksternog revizora ili njegovog osoblja, koje obavlja reviziju u oblasti revizije finansijskih institucija;
 - 1.6.6. potvrdu koju izdaje Kosovski savet za finansijsko izveštavanje (KSFI) u vezi sa rezultatima poslednje kontrole kvaliteta za eksternog revizora (ovu potvrdu CBK neće tražiti, dok KSFI može izdati takvu potvrdu); kao i
 - 1.6.7. pisanu izjavu eksternog revizora o ispunjenju principa profesionalne etike koje je utvrdila Međunarodna federacija računovođa „Etički kodeks za profesionalne računovođe“;
 - 1.6.8. zahtevi iz ove tačke moraju se dostaviti CBK-u pre 30. juna svake godine.
- 1.7. za promenu pravila sistema:
 - 1.7.1. predlog izmena/dopuna pravila platnog sistema;
 - 1.7.2. objašnjenje izmena/dopuna pravila sistema i procenu njihovog uticaja u upravljanju rizikom u okviru platnog sistema;
 - 1.7.3. odgovarajuće nacrt pravilo u skladu sa verzijom sa predloženim izmenama.
- 1.8. za podugovaranje aktivnosti:
 - 1.8.1. odluka odbora direktora operatora platnog sistema preko koje je izvršeno podugovaranje aktivnosti
 - 1.8.2. opis aktivnosti koje operator platnog sistema namerava da podugovara, kao i uslove koje treba da ispuni potencijalni primalac podugovorene aktivnosti, kao i trajanje podugovorene aktivnosti;
 - 1.8.3. podaci o potencijalnom primaocu podugovorene aktivnosti, kao što su: ime, potvrda o registraciji preduzeća, kvalifikacije, finansijski izveštaji za poslednje tri godine (ako je primenjivo prema važećem zakonodavstvu za finansijsko izveštavanje), adresu, broj telefona, broj faksa, e-mail adresu, veb stranicu, ime, prezime i kontakt detalje ovlašćene osobe za zastupanje potencijalnog primaoca podugovorene aktivnosti;

- 1.8.4. ugovor ili nacrt ugovora sa podgovaračem preko kojeg operator podgovara svoju aktivnost sa drugom osobom;
 - 1.8.5. dokumenta koja potvrđuju iskustvo primaoca podgovorene aktivnosti o aktivnostima koje su iste sa podgovorenom aktivnošću od strane operatora platnog sistema (ako ima);
 - 1.8.6. dokumentacija koja potvrđuje bilo koje drugo iskustvo primaoca podgovorene aktivnosti.
- 1.9. za raspodelu dividende:
- 1.9.1. odluku akcionara i odbora direktora o raspodeli dividende;
 - 1.9.2. predviđanja u vezi sa bilansom stanja, izveštajem o prihodima, osnovnim kapitalom, na mesečnom nivou u narednih 12 meseci, odražavajući potencijalnu isplatu dividende;
 - 1.9.3. revidirani finansijski izveštaji za poslednje 3 godine.
- 1.10. CBK može tražiti i dodatna dokumenta, osim ovih koji su predviđeni u ovom stavu.
- 1.11. Zahtev za odobrenje gore navedenih transakcija kao i dokumentacija u prilogu zahteva mora biti podneta od strane operatora platnog sistema i mora da bude na jednom od dva službena jezika Republike Kosovo, u originalu ili overenoj kopiji. U slučaju dokumentacije izdate od strane nadležnih zvaničnih organa u stranim zemljama, različitim od Republike Kosovo, dokumentacija mora biti legalizovana od strane nadležnih organa.
2. CBK odobrava podnete zahteve operatora platnog sistema o transakcijama iz stava 1. ovog člana, samo ako se ispune sledeći kriterijumi:
- 2.1. promene u osnivačkom dokumentu i/ili statutu:
 - 2.1.1. promene nisu u suprotnosti sa važećim zakonodavstvom, u zavisnosti od toga o kakvoj promeni je reč.
 - 2.2. povećanje akcionarskog kapitala:
 - 2.2.1. sastoji se od legitimnih izvora sredstava kapitala.
 - 2.3. smanjenje akcionarskog kapitala:
 - 2.3.1. uticaj ovog smanjenja na operatora platnog sistema, uključujući ali ne ograničavajući se na uticaj koji može imati smanjenje na finansijsku stabilnost operatora platnog sistema, vlasničku strukturu operatora platnog sistema i podobnost akcionara.
 - 2.4. sve transakcije i radnje u vezi sa akcionarskim kapitalom koje dovode do promene spiska akcionara, koji poseduju deset odsto (10%) ili više akcionarskog kapitala i/ili prava glasa u društvu;
 - 2.4.1. predloženo prisvajanje ocenjuje se prema istim kriterijumima koji se primenjuju za odobrenje zahteva za licenciranje operatora platnog sistema u pogledu akcionara, uključujući ali ne ograničavajući se na očekivane efekte predloženog prisvajanja na

finansijsku stabilnost operatora platnog sistema, vlasničku strukturu operatora platnog sistema i uticaj koji ovo prisvajanje može imati na nadzor operatora platnog sistema od strane CBK-a.

2.5. za imenovanje direktora i viših menadžera:

2.5.1. primenjuju se kriterijumi utvrđeni u članu 20. stav 3. ove uredbe;

2.6. za imenovanje eksternog revizora:

2.6.1. eksterni revizor treba da bude licenciran na Kosovu;

2.6.2. eksterni revizor mora da ima najmanje tri (3) godine iskustva u oblasti revizije finansijskih izveštaja finansijskih institucija ili osoblje koje učestvuje u reviziji da poseduje takvo iskustvo;

2.7. izmena pravila platnog sistema:

2.7.1. pravila platnog sistema moraju da budu pripremljena u skladu sa Zakonom o platnom sistemu.

2.8. za podugovaranje aktivnosti:

2.8.1. kriterijumi utvrđeni Zakonom o platnom sistemu.

2.9. za raspodelu dividende:

2.9.1. prilikom odlučivanja o odobravanju takvog zahteva, CBK procenjuje uticaj tog zahteva na NBFI, uključujući ali ne ograničavajući se na očekivane efekte finansijske stabilnosti NBFI-a i njihovu poziciju u industriji NBFI-a.

Poglavlje IV TRANSAKCIJE KOJE ZAHTEVAJU OBAVEŠTENJE ZA CBK

Član 19

Obaveza o obaveštavanju

1. Operator platnog sistema odmah obaveštava CBK u slučajevima:

1.1. nesposobnosti plaćanja ili prestanka delatnosti učesnika u sistemu;

1.2. problema u funkcionisanju sistema, uključujući preduzete korektivne mere;

1.3. procene da postoje opravdani razlozi za prekid ili obustavu neke od aktivnosti sistema; i

1.4. bilo koje promene u spisku učesnika u sistemu.

2. Operator obaveštava CBK u roku od 30 (trideset) kalendarskih dana o:

2.1. promenama u organizacionoj strukturi;

- 2.2. promeni adrese i/ili kontaktnih podataka;
 - 2.3. otpuštanju/ostavci svakog direktora i/ili višeg menadžera;
 - 2.4. reizboru direktora i viših menadžera;
 - 2.5. promenama u sadržaju ugovora sa učesnicima i u ugovorima sa drugim operatorima.
3. Operator platnog sistema obaveštava CBK najmanje 30 (trideset) dana ranije o izmenama tarifa primenjenih prema učesnicima, načinu njihovog obračuna i opravdanosti promene tarifa.

POGLAVLJE V

ORGANIZOVANJE, UPRAVLJANJE I ADMINISTRIRANJE OPERATORA PLATNOG SISTEMA

Član 20

Rukovođenje platnim sistemom

1. Aktivnosti operatora platnog sistema se rukovode i upravljaju od i pod vođstvom svojih izvršnih organa, u skladu sa Zakonom o platnom sistemu, ovom uredbom i statutom institucije. Operator platnog sistema treba da deluje u skladu sa prihvaćenim principima dobrog upravljanja kako bi osigurao da se poslovanje institucije odvija na bezbedan i zdrav način. Operator platnog sistema mora se pridržati svih važećih propisa i naredbi izdatih od strane CBK-a.
2. Operatorom platnog sistema upravlja odbor direktora kojeg imenuju akcionari ili vlasnici i koji se sastoji od neparnog broja ali ne manje od (3) tri članova sa različitim zanimanjima, od kojih većina treba da budu nezavisni i neizvršni.
3. Direktori i viši menadžer operatora platnog sistema moraju ispuniti barem sledeće kriterijume:
 - 3.1. imaju univerzitetsku diplomu iz ekonomije, informacione tehnologije, prava ili drugih relevantnih oblasti;
 - 3.2. imaju profesionalno iskustvo ne manje od (tri) godine u bankarskom i/ili finansijskom sektoru ili u nekoj drugoj odgovarajućoj oblasti i/ili koju CBK smatra prikladnom;
 - 3.3. imaju visoku etičku i profesionalnu reputaciju;
 - 3.4. nisu otpušteni sa položaja u nekoj finansijskoj instituciji od strane CBK-a;
 - 3.5. nisu osuđeni od strane krivičnog suda za krivično delo za koje je osoba osuđena zatvorom u trajanju od godinu dana ili više, gde nije postojala opcija novčane kazne;
 - 3.6. lice osuđeno za privredni kriminal ili koje je proglašeno krivim za dela privrednog kriminala prema Krivičnom zakoniku;
 - 3.7. nije isključen ili suspendovan od strane nadležnog organa od vršenja profesije;

- 3.8. nisu prouzrokovali ili nisu bili odgovorni za stečaj bilo kog subjekta koji obavlja privrednu aktivnost;
- 3.9. nisu bili predmet postupaka deklarisanja nesposobnosti plaćanja ili stečaja, kao i da su oslobođeni od plaćanja ranijih imovinskih obaveza.
4. Odbor direktora i njegovi članovi mogu preneti zadatke, ali ne mogu preneti svoje odgovornosti na druge.
5. Odbor direktora treba da imenuje izvršnog direktora ili generalnog menadžera i druge više menadžere. Odbor direktora treba da se sastane najmanje dva puta godišnje.
6. Ovaj član ne primenjuje se u slučaju kada je operator platnog sistema banka ili NBFi registrovana za obavljanje delatnosti plaćanja ili izdavanja elektronskog novca.

Član 21

Komiteti

1. Odbor direktora operatora platnog sistema ima pomoć najmanje dva komiteta, za reviziju, upravljanje rizikom, organizovanje, upravljanje i kontrolne funkcije:
 - 1.1. komitet za reviziju, koji obuhvata i kojim predsedava jedan nezavisni član odbora direktora i najmanje jedan član komiteta za reviziju, mora biti spoljni ekspert iz oblasti računovodstva i revizije;
 - 1.2. komitet za upravljanje rizikom; i
2. Komiteti Odbora direktora operatora platnog sistema sastoje se samo od članova Odbora direktora, izuzev Komiteta za reviziju u kom najmanje jedan član ovog komiteta mora da bude spoljni ekspert u oblasti računovodstva i revizije.
3. CBK može tražiti od operatora platnog sistema da imaju dodatne komitete, pored onih predviđenih u ovoj uredbi.
4. Operatori platnog sistema mogu uspostaviti dodatne komitete, pored onih predviđenih u ovoj uredbi, kao i druge komitete u okviru višeg menadžmenta.
5. Redovni sastanci komiteta sazivaju se prema kalendaru koji određuje odbor direktora. Vanredne sastanke mogu sazvati 2 člana odbora direktora ili dva člana komiteta. Jedan član odbora direktora može služiti u više od jednog komiteta.
6. Ovaj član ne primenjuje se u slučaju kada je operator platnog sistema banka ili NBFi registrovana za obavljanje delatnosti plaćanja ili izdavanja elektronskog novca.

Član 22

Izvršni direktor

1. Za svakodnevne aktivnosti operatora platnog sistema odgovoran je izvršni direktor/generalni menadžer određen od strane Odbora direktora. Izvršni direktor može istovremeno služiti i kao predsjedavajući odbora direktora.
2. Ovaj član ne primenjuje se u slučaju kada je operator platnog sistema banka ili NBFi registrovana za obavljanje delatnosti plaćanja ili izdavanja elektronskog novca.

POGLAVLJE VI NADGLEĐANJE PLATNOG SISTEMA

Član 23

Principi koji regulišu delatnost operatora sistema

1. Operator platnog sistema svoju delatnost vrši u skladu sa standardima i najboljim međunarodnim praksama Evropske centralne banke (ECB) i Banke za međunarodna poravnanja (BIS), vođene principima pažljivog upravljanja.
2. U ispunjenju pažljivog upravljanja, operator sistema:
 - 2.1. preuzima odgovarajuće mere za ograničavanje rizika;
 - 2.2. osigurava visok nivo transparentnosti; i
 - 2.3. preuzima mere za stalno i efikasno funkcionisanje sistema.
3. Platni sistemi koji je CBK klasifikovala od sistemskog značaja, treba da budu u skladu sa Principima infrastrukture finansijskog tržišta, Banke za međunarodna poravnanja (BIS).
4. CBK, za potrebe nadgledanja sistema licenciranih na osnovu ove uredbe, objaviće politike nadgledanja, kao i specifične procedure za nadgledanje sistema u zavisnosti od značaja koji on predstavlja za stabilnost finansijskih tržišta.

Član 24

Vođenje evidencije

1. Operatori sistema održavaju sve potrebne evidencije o aktivnostima za potrebe Zakona o platnim sistemima i ove uredbe za najmanje pet (5) godina.
2. Evidencija se vodi u medijumu koji omogućava čuvanje informacija na taj način koji je dostupan za buduće referisanje od strane CBK-a i na taj oblik i način koji obezbeđuje ispunjenje sledećih uslova:
 - 2.1. CBK mora biti u stanju da bez poteškoća pristupi ovim evidencijama i proveri svaku ključnu fazu obrade svakog plaćanja/izmirenja;

2.2. mora biti omogućena svaka ispravka ili druga izmena, i da sadrži evidencija pre takve ispravke ili izmene moraju biti lako proverljivi; i

2.3. ne sme biti moguće manipulirati ili na neki drugi način izmeniti evidencije.

Član 25

Finansijski izveštaji i revizija

1. Operatori platnog sistema vode račune i registre, kao i pripremaju godišnje finansijske izveštaje, koji adekvatno odražavaju njihovu delatnost i finansijsko stanje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i finansijskog izveštavanja.
2. Računi i finansijski izveštaji pripremaju se na detaljan način, kao i u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim i standardima finansijskog izveštavanja.
3. Operatorima platnog sistema se traži da pripreme i prikazuju sve izveštaje i preglede, uključujući mesečne, tromesečne i godišnje izveštaje finansijskih pregleda, u skladu sa formatom CBK-a.
4. Operatori platnog sistema moraju vršiti godišnju reviziju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim i standardima finansijskog izveštavanja. Eksterni revizor mora biti prethodno odobren od strane CBK-a.
5. Operator platnog sistema imaće internog revizora. Za vršenje ove funkcije može se podgovarati specijalizovano društvo za pružanje ovih usluga. Interni revizor mora biti prethodno odobren od strane CBK-a. Dužnosti internih revizora mogu se precizirati pravilnikom ili uredbom CBK-a.
6. Ako to smatra potrebnim, CBK zadržava pravo da zatraži od operatora platnog sistema uspostavljanje funkcije interne revizije, u okviru njegove strukture, isključujući mogućnost ugovaranja interne revizije.

Član 26

Izveštavanje u CBK

1. Operator platnog sistema 1 (jednom) godišnje podnosi CBK-u izveštaj eksternog revizora zajedno sa finansijskim izveštajima, i poseban dodatak, u skladu sa članom 25. ove uredbe.
2. Najkasnije u roku od 4 meseci po završetku finansijske godine, tj. 30. aprila, operater platnog sistema mora podneti CBK-u izveštaj eksternog revizora i pismo menadžmenta za prethodnu finansijsku godinu.
3. Operator platnog sistema svakog meseca podnosi CBK-u informacije o aktivnostima sistema u vezi:
 - 3.1. broja i iznosa obrađenih transakcija;
 - 3.2. drugih informacija predviđenih podzakonskim aktima CBK-a.
4. CBK može zahtevati od operatora dodatna redovna ili ad hoc izveštavanja o posebnim pitanjima i koje operator platnog sistema mora staviti na raspolaganju CBK-u kad god se to zahteva.

Član 27

Dodatak izveštaja eksternog revizora

1. Izveštaj eksternog revizora zajedno sa njegovim dodacima, mora se dostaviti CBK-u najkasnije u roku od 4 meseci po završetku finansijske godine, odnosno do 30. aprila.
2. Poseban dodatak izveštaja eksternog revizora sadrži:
 - 2.1. Procenu usaglašenosti sa pravilima upravljanja rizikom:
 - 2.1.1. eksterni revizor, u skladu sa ovom uredbom, kontroliše i procenjuje usaglašenost pravila upravljanja rizikom platnog sistema;
 - 2.1.2. eksterni revizor procenjuje adekvatnost sistema upravljanja rizikom;
 - 2.2. Procenu sistema interne kontrole;
 - 2.3. Procenu sistema za upravljanje informacijama.

Član 28

Objavljivanje podataka iz platnog sistema

1. Operator sistema će objaviti i ažurirati na svojoj zvaničnoj internet stranici osnovne informacije i podatke o sistemu kojim operiše, posebno: naziv platnog sistema, finansijske izveštaje i glavne karakteristike, centralnu kancelariju operatora i učesnike u sistemu, kao i sve tarife koje se primenjuju za učešće u sistemu.
2. Operator mora osigurati da učesnici u sistemu i mogući učesnici, imaju pristup dokumentaciji, informacijama i podacima vezano za prava i obaveze učesnika u sistemu i upravljanje rizikom u tom sistemu.

Član 29

Nadgledanje platnog sistema

1. Platni sistemi koji rade prema ovoj Uredbi, uključujući operatore, kao i svaku treću stranu u kojoj jedan deo usluga je podugovoren, predstavljaju predmet nadzora od strane CBK-a.
2. Operatori platnog sistema delimično, i druga lica koja su predmet nadzora, obavezni su da dozvole CBK-u vršenje procesa nadgledanja, da se suzdrže od radnji koje mogu ometati CBK i da obezbede sve informacije i saradnju predviđenu ovom Uredbom, ili zatraženu za vršenje nadzora od strane CBK-a ili lica ovlašćena od strane CBK-a za nadgledanje platnog sistema ili operatora.
3. CBK može saradivati sa ostalim javnim organima angažovanim na uređenju i nadgledanju finansijskih institucija i ostalih subjekata koji su direktno ili indirektno uključeni u funkcionisanje platnog sistema na Kosovu.

4. CBK može razmeniti informacije sa ovim organima i licima, i da ih obavesti u vezi sa relevantnim nalazima tokom aktivnosti nadgledanja.
5. CBK može saradivati sa organima drugih zemalja za nadgledanje platnog sistema. CBK ima pravo da razmeni informacije sa ovim organima i licima i da ih obavesti u vezi sa relevantnim nalazima tokom aktivnosti nadgledanja.
6. CBK, kroz politiku za nadgledanje platnog sistema i relevantnih uredaba, detaljno precizira principe i način nadgledanja.

Član 30

Pristup informacijama

1. CBK može zatražiti da operatori platnog sistema, svakog učesnika ili drugo lice koje deluje u ime operatora platnog sistema, osiguraju u periodu navedenom u zahtevu CBK-a, sve informacije koje se mogu tražiti od strane CBK-a.
2. CBK može pripremiti i objaviti konsolidovane izveštaje sa informacijama datim u skladu sa ovom Uredbom za statističke potrebe, izjave koje se odnose na ili proističu od bilo koje informacije koja je pružena prema ovoj Uredbi.

Član 31

Ispitivanje

1. CBK može ispitati bilo kog operatora platnog sistema kao deo procesa licenciranja i na periodičnim osnovama kao deo nadgledanja. To se može uraditi sa ili bez pismenog zahteva ili prethodnog obaveštenja.
2. U takvim slučajevima, CBK je ovlašćena da ispita i uzima knjige, opremu, ili druge stvari po potrebi, kako bi osigurala usaglašenost sa propisima CBK-a, a takođe ima pravo da intervjuiše osoblje.
3. CBK može imenovati nezavisne eksterne revizore ili njene službenike, da učestvuju na sastancima upravnih organa operatora platnog sistema. Takvi ovlašćeni službenici mogu dati mišljenja i preporuke koja se unose u zapisnik o održavanju sastanka.

Član 32

Nadzorne mere za platne sisteme

1. U slučaju da CBK utvrdi povrede u delatnostima operatora platnog sistema, u zavisnosti od prirode i važnosti povrede, CBK može:
 - 1.1. Izdati pismeno upozorenje i/ili dati obavezujuće uputstvo operatoru i/ili učesniku u platnom sistemu;

- 1.2. Naterati operatora i/ili učesnike da prekinu i isprave povrede u određenom vremenskom roku;
- 1.3. Narediti operatoru da isključi određenog učesnika iz platnog sistema, ako učesnik ne poštuje zahteve ili pravila sistema;
- 1.4. Dati uputstva za izmene u pravilima sistema;
- 1.5. Naterati operatora da sprovede, u svom trošku, internu ili eksternu reviziju sistema ili njegovih učesnika;
- 1.6. Izreći operatoru i/ili učesniku u platnom sistemu novčanu kaznu kao što je predviđeno Zakonom o platnom sistemu;
- 1.7. Izreći privremenu zabranu operatoru platnog sistema za angažovanje na delatnostima platnog sistema;
- 1.8. Opozvati licencu operatoru.

Član 33 **Poverljivost**

1. Ovlašćena lica CBK-a za nadgledanje platnog sistema i operatora platnog sistema, dužni su da poštuju profesionalnu poverljivost u vezi dobijenih informacija tokom vršenja funkcija. Na osnovu dobijenih informacija tokom nadzornih aktivnosti, CBK može dati sažete informacije trećem licu, gde u tim informacijama operatori i određene alica nisu identifikovana.
2. Informacije dobijene tokom nadgledanja mogu da koriste samo ovlašćena lica radi ispunjenja svojih radnih odgovornosti i u zakonskim procedurama u vezi sa postupkom protiv odluke izdate od strane CBK-a koja se odnosi na nadgledanje sistema ili u sličnoj proceduri.
3. CBK može osigurati nadzornom organu druge zemlje dobijene informacije tokom procesa nadgledanja.
4. Organima i licima, osim onih predviđenih u stavu 3. ovog člana, mogu biti ponuđene određene informacije, pod uslovom da takvi organi i lica imaju obavezu da čuvaju informacije i poštuju poverljivost.
5. Bilo koja informacija ponuđena u skladu sa ovim članom:
 - 5.1. biće upotrebljena samo u specifične svrhe ili za postupak za koji je ova informacija stavljena na raspolaganju;
 - 5.2. kada se daje drugoj zemlji, mora da bude samo u sažetom ili agregovanom obliku.
6. CBK, u skladu sa važećim sporazumima, od nadzornih organa drugih zemalja može zahtevati sve potrebne informacije o svojoj nadzornoj aktivnosti.

Član 34

Prelazne odredbe

Za procedure licenciranja operatora platnog sistema i procedura za razmatranje zahteva za usvajanje transakcija prema članu 17. stav 1. ove uredbe, biće primenjen priručnik za registraciju mikrofinansijskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija nakon izvršenih izmena, dok se ne utvrdi drugačije od strane CBK-a.

Član 35

Povrede i korektivne mere

Svaka povreda odredbi ove Uredbe biće predmet korektivnih mera i građanskih kazni, kao što je utvrđeno Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonom o platnom sistemu.

Član 36

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 15 dana nakon usvajanja od strane Odbora Centralne banke.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo